Arrest van het Hof (Tweede Kamer) van 7 april 1965[1]

Samenvatting

1. *Ambtenaren — Aanwerving — Beroep gericht tegen de latere handelingen van de aanwervingsprocedure — Mogelijkheid de onregelmatigheid in te roepen van eerder verrichte handelingen*

   (Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen, art. 91)

2. *Ambtenaren — Aanwerving — Vergelijkend onderzoek — Aankondiging van het vergelijkend onderzoek — Doel*

   (Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen, bijlage III, artikel 1, lid 2)

1. Vgl. zaak 16-64, samenvatting no. 1.

2. De aankondiging van het vergelijkend onderzoek is niet bedoeld om het bewijs te leveren dat alle voorschriften in verband met de procedure voor het vergelijkend onderzoek zijn nagekomen, doch uitsluitend om aan het vergelijkend onderzoek voldoende bekendheid te geven zodat sollicitaties van geïnteresseerde ambtenaren kunnen worden ingewacht.

In de zaak 35-64 :

CESARE ALFIERI,

ambtenaar bij het Europese Parlement,
vertegenwoordigd en bijgestaan door mr. A. Elvinger, advocaat bij het Hoge Gerechtshof van het Groothertogdom Luxemburg,
ten deze domicilie gekozen hebbende ten kantore van genoemde mr. A. Elvinger te Luxemburg, Grand'rue 84,

verzoeker,

tegen

EUROPEES PARLEMENT,

vertegenwoordigd door zijn Secretaris-Generaal mr. Hans Robert Nord, te dien einde gemachtigd door de Voorzitter van het Europese Parlement, en bijgestaan door mr. Alex Bonn, advocaat te Luxemburg,

1 — Procestaal : Frans

ten deze domicilie gekozen hebbende ten kantore van genoemde mr. Alex Bonn te Luxemburg, Côte d'Eich 22,

verweerder,

betreffende de nietigverklaring van een besluit waarbij, op grond van een vergelijkend onderzoek waaraan verzoeker had deelgenomen, een andere ambtenaar dan verzoeker, te weten de heer Ducci, werd aangesteld tot afdelingshoofd bij het Directoraat-Generaal van Algemene Zaken,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

samengesteld als volgt :

A. M. Donner, Kamerpresident (Rechter-Rapporteur),
W. Strauss en R. Monaco, Rechters,
Advocaat-Generaal : J. Gand,
Griffier : A. Van Houtte,

het volgende

ARREST

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN

I — Overzicht van de feiten

Overwegende dat de heer Ducci bij besluit van 12 mei 1964, bekendgemaakt op 26 mei 1964, is aangesteld tot afdelingshoofd bij het Directoraat-Generaal van Algemene Zaken van het Europese Parlement, op grond van een vergelijkend onderzoek waaraan verzoeker had deelgenomen;

dat verzoeker op 7 augustus 1964 een beroepschrift tegen het Parlement heeft ingediend, waarin hij « voor zover nodig » dit besluit bestreed, evenals bepaalde besluiten die inherent waren aan de procedure van het vergelijkend onderzoek dat ten grondslag lag aan de opgemelde benoeming;

dat de grieven uitsluitend aan bedoelde procedure zijn ontleend;

II — Conclusies van partijen

Overwegende dat *verzoeker* bij introductief request concludeert dat het den Hove behage :

«I — het onderhavige beroep te ontvangen;
ten principale, het beroep gegrond te verklaren;

II — 1) a) als non-existent, althans nietig, te oordelen de publikatie van de omstreden aankondiging van het vergelijkend onderzoek bij gebreke van waarmerkingen door ondertekening of afstempeling vanwege de bevoegde ambtenaren of autoriteiten;

b) deswege te oordelen dat geen bewijs kan worden bijgebracht van de regelmatigheid der aankondiging van het vergelijkend onderzoek;

c) diensvolgens de nietigheid uit te spreken van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek;

subsidiair:

2) a) het besluit tot opening van een vergelijkend onderzoek nietig te verklaren, en eveneens nietig te verklaren de aankondiging van het vergelijkend onderzoek wegens het ontbreken van een vermelding dat is voldaan, en wegens nalatigheid om te voldoen, aan het wezenlijk vormvoorschrift vervat in artikel 29, alinea 1, sub a), van het Statuut;

b) vast te stellen dat geen grond bestaat om de regelmatigheid van de benoeming en de samenstelling der jury vast te stellen;

3) derhalve zowel de aankondiging als de gehele daaropvolgende procedure van het vergelijkend onderzoek nietig te verklaren wegens nalatigheid de samenstelling der jury bekend te maken;

4) de aankondiging van het vergelijkend onderzoek eveneens nietig te verklaren wegens het ontbreken van de bij artikel 1, lid 1, sub d, van bijlage III van het Statuut vereiste omschrijving;

5) de door de jury gedane vaststelling van de lijst van sollicitanten, die aan de bij de aankondiging van het vergelijkend onderzoek vastgestelde voorwaarden beantwoordden, nietig te verklaren op grond van plaatsing van een sollicitant welke aan deze voorwaarden niet beantwoordde;

III — a) *op die gronden:* te vernietigen de gehele procedure van het vergelijkend onderzoek — met name het besluit om het onderzoek te openen, de aankondiging van het onderzoek, haar beweerde openbaarmaking, de lijst van sollicitanten welke aan de voorwaarden beantwoordden, de lijst van geschikte kandidaten — alsmede de uitslag ervan, te weten de benoeming van de beambte Ducci in de functie waarop het vergelijkend onderzoek betrekking had;

b) te bevelen dat overeenkomstig artikel 29 van het Statuut de mogelijkheden tot bevordering en tot overplaatsing binnen de instelling worden onderzocht;

c) te bevelen dat, na dit onderzoek en bij gebleken afwezigheid van een zodanige mogelijkheid, een vergelijkend onderzoek worde ingesteld overeenkomstig de hierboven ingeroepen voorschriften van het Statuut en zijn bijlagen;

meer subsidiair:

IV — het herstel van de door verzoeker geleden schade te bevelen door schadevergoeding toe te kennen; waarbij de immateriële schade wordt gesteld op 1 frank en de materiële op 100 000 frank, onder aanbieding van deskundigenbewijs met betrekking tot de omvang;

V — de verwerende Instelling te veroordelen tot alle kosten van het beroep »;

Overwegende dat het Europese Parlement als verwerende partij bij memorie van antwoord concludeert dat het den Hove behage :

« het beroep niet ontvankelijk te verklaren;
subsidiair, het ongegrond te verklaren;
het beroep te verwerpen;
ten aanzien van de kosten te beslissen overeenkomstig de ter zake toepasselijke bepalingen. »;

III — Middelen en argumenten van partijen

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Overwegende dat de verwerende partij een onderscheid maakt tussen het aangevochten benoemingsbesluit en de verschillende besluiten die in de loop van de procedure van het vergelijkende onderzoek zijn genomen, en dat zij van oordeel is dat het recht van beroep tegen deze laatste besluiten is verstreken; dat verweerder concludeert dat het beroep tegen de benoeming eveneens niet ontvankelijk is, nu dit slechts steunt op vermeende onwettigheid, ofwel de non-existentie van genoemde besluiten, en dus van het gehele vergelijkende onderzoek;

dat de verzoekende partij aanvoert dat de besluiten die deel uitmaakten van de procedure van het onderzoek enkel een voorbereidend karakter hebben en dat deze besluiten, die op zich zelf genomen geen bezwarende besluiten zijn, slechts aangevochten kunnen worden bij gelegenheid van een beroep tegen de gevolgde benoeming, welke benoeming daarentegen wél een bezwarend besluit kan zijn;

dat verweerder bij dupliek opmerkt dat volgens de jurisprudentie de handelingen ter voorbereiding van een benoeming eventueel van het resultaat kunnen worden losgemaakt, en afzonderlijk aanvechtbaar kunnen zijn voor zover zij bezwarend zijn;

dat hij het volgende alternatief stelt : « Of wel, de verschillende door de verweerder aangevochten handelingen van het onderzoek zijn los te maken van het bezwarende benoemingsbesluit. Alsdan kan de verzoeker tegen deze handelingen een beroep instellen, waarin hij dient aan te tonen dat het in zijn belang is dat de handelingen nietig verklaard worden. Of wel, de handelingen van het vergelijkend onderzoek, welker nietigheid wordt beweerd, kunnen niet beschouwd worden als bezwarende besluiten, daar deze op zich zelf de verzoeker geen nadeel konden toebrengen en geen rechtstreekse invloed hadden op zijn positie in deze omstandigheden. In dat geval vormen zij één geheel met het uiteindelijke besluit waarin zij worden opgenomen... En dus moet verzoeker, in zijn beroep tot nietigverklaring van het uiteindelijke besluit, aantonen dat het in zijn belang is dat de voorbereidende handelingen, die deel uitmaken van het aangevochten besluit, nietig worden verklaard »; dat verweerder, uitgaande van deze premissen, de verschillende grieven

aan een onderzoek onderwerpt en tot de conclusie komt dat genoemde grieven, met uitzondering van die welke zich richten tegen het gebrek aan openbaarheid, tegen het niet bekendmaken van de samenstelling van de jury en van de lijst van geschikte kandidaten, evenwel niet ontvankelijk zijn wegens tardiviteit, daar deze grieven gericht zijn tegen handelingen gedurende het vergelijkende onderzoek verricht, welke aangevochten hadden kunnen worden als bezwarende besluiten;

dat daarentegen de opgenoemde grieven niet ontvankelijk verklaard moeten worden, nu ieder belang ontbreekt;

Ten principale

Eerste middel

Overwegende dat verzoeker opmerkt dat naar luid van artikel 1, lid 1 en 3 van bijlage III van het Statuut (Procedure voor een vergelijkend onderzoek) de aankondiging van het onderzoek wordt vastgesteld door het tot aanstelling bevoegde gezag en wordt afgekondigd binnen de Instellingen der Gemeenschappen;

dat in casu de afkondiging was geschied door middel van aanplakking op de voor verschillende doeleinden gebruikte borden, van papiertjes welke noch de handtekening van een ambtenaar, noch een zegel, noch het briefhoofd van één van de Instellingen droegen;

dat verzoeker onder inroeping van het beginsel, volgens welk administratieve beschikkingen uitdrukkelijk dienen te vermelden, dat aan de wezenlijke vormvoorschriften is voldaan, betoogt dat opgemelde papiertjes niet een regelmatige aankondiging van het vergelijkend onderzoek kunnen vormen, welke is vastgesteld door het tot aanstelling bevoegde gezag na raadpleging van de paritaire commissie en van degene die voor de betrokken dienst of diensten verantwoordelijk is;

Overwegende dat verweerder ten eerste opmerkt dat verzoeker, die op grond van de door hem bekritiseerde aankondiging, zijn kandidatuur heeft gesteld en aan het onderzoek heeft deelgenomen, geen belang kan hebben de vermeende onregelmatigheid in te roepen, en dat hij bijgevolg niet ontvankelijk is in zijn klacht daaromtrent; dat bovendien de vermeende onregelmatigheid niet bestaat, aangezien het Statuut geen enkele speciale vorm van bekendmaking vereist; dat in het onderhavige geval de bekendmaking heeft plaatsgevonden op de gebruikelijke manier en op de gebruikelijke plaatsen;

dat verzoeker antwoordt dat er slechts een belang behoeft te zijn met betrekking tot de uiteindelijke handeling die wordt aangevochten, en niet voor elk der aangevoerde middelen afzonderlijk; dat hij bij de nietigheid of non-existentie der openbaar gemaakte aankondiging persisteert : dat uit niets blijkt dat de openbaar gemaakte voorwaarden overeenstemmen met wat door het bevoegde orgaan is vastgesteld;

Tweede middel

Overwegende dat verzoeker beweert dat naar luid van artikel 29 van het Statuut het tot aanstelling bevoegde gezag de mogelijkheden tot bevordering en overplaatsing binnen de Instelling moet onderzoeken, voordat tot een vergelijkend onderzoek wordt overgegaan;

dat, nu de « papiertjes » geen melding maakten dat aan dit vereiste is voldaan, moet worden aangenomen dat zulks niet is geschied;

dat verweerder, die ook hier geen belang van verzoeker aanwezig acht, aanvoert dat in het Statuut nergens is bepaald dat de aankondiging melding dient te maken van het bedoelde voorafgaande onderzoek;

dat verzoeker bij repliek staande houdt dat hij een belang heeft, daar hij in aanmerking kwam voor bevordering tot de omstreden post; dat verweerder zulks bestrijdt;

Derde middel

Overwegende dat verzoeker aanvoert dat in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek geen melding wordt gemaakt van de benoeming en de samenstelling van de jury; dat iedere gepubliceerde aankondiging die niet de samenstelling van de jury vermeldt per se een wezenlijk vormgebrek vertoont;

dat verweerder onkent dat in het Statuut een dergelijke vermelding verplicht is gesteld en aanvoert dat de tekst daarvan de redactie van de aankondiging en de benoeming van de jury geheel los van elkaar behandelt;

Vierde middel

Overwegende dat de omstreden aankondiging niet aan de vereisten van artikel 1, lid 1, sub d, van bijlage III van het Statuut zou hebben voldaan, nu slechts gevergd werd « door een diploma gesanctionneerde universitaire kennis of een ervaring die een gelijkwaardig niveau waarborgt », terwijl genoemd artikel een nauwkeurige aanduiding verlangt van de diploma's en andere schriftelijke bewijsstukken, of van de ervaring die voor het ambt is vereist; dat de gelaakte tekst erop neerkomt, dat ofwel een diploma wordt vereist of in het geheel niet; dat het niveau der vereiste ervaring noch naar de duur noch naar zijn aard wordt gepreciseerd noch ook wordt aangegeven van welk niveau de vervulde werkzaamheden mochten zijn om aan het niveau der vereiste ervaring te beantwoorden;

dat verweerder, toegevende dat de gebruikte formulering opzettelijk een ruime vrijheid van beoordeling aan de jury laat, echter bestrijdt dat artikel 1 van bijlage III op straffe van nietigheid een meer precieze formulering zou vereisen; dat bovendien de formulering in haar verband moet worden beoordeeld, nu de omstreden aankondiging preciseert dat « de te benoemen ambtenaar zeer gedegen moet zijn geschoold

op administratief en juridisch, alsmede politiek-wetenschappelijk gebied, en dat hij goed op de hoogte moet zijn van de parlementaire procedure »;

Vijfde middel

Overwegende dat verzoeker bestrijdt dat de heer Falcone, die door de jury op de lijst van sollicitanten, die voldoen aan de voorwaarden, is geplaatst zonder in het bezit te zijn van een universitair diploma, een ervaring bezit welke een universitair niveau waarborgt;

dat verweerder antwoordt dat het oordeel van de jury soeverein is en niet vatbaar voor aantasting in rechte;

Overwegende dat verweerder aan het slot van de conclusie van antwoord opmerkt dat geen enkel middel is gericht tegen het besluit van de jury tot vaststelling van de lijst van geschikte kandidaten noch tegen het benoemingsbesluit, waaruit hij concludeert dat het beroep mitsdien niet ontvankelijk is in zover het tegen deze besluiten is gericht;

dat verzoeker antwoordt dat deze besluiten voor hem bezwarend waren en dat het verzoek tot nietigverklaring is gebaseerd op in de middelen aangevoerde nietigheid van onderscheiden onderdelen der procedure van het vergelijkend onderzoek, dat tot deze besluiten heeft geleid en daarvoor de onontbeerlijke rechtsgrondslag vormt;

Overwegende dat de « meersubsidiaire » conclusies tot vergoeding van geleden schade bij request niet nader met redenen is omkleed; dat in het vervolg van de schriftelijke procedure de partijen zich hier niet over hebben uitgesproken;

IV — De procedure

Overwegende dat de procedure haar normale verloop heeft gehad; dat de mondelinge behandeling plaatsvond op 3 februari 1965;

dat de Advocaat-Generaal op 17 maart 1965 heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep;

TEN AANZIEN VAN HET RECHT

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Overwegende dat verweerder, onderscheidend tussen het aangevochten benoemingsbesluit en de verschillende handelingen die in de loop van de procedure van de aanwerving hebben plaatsgehad, van oordeel is dat het beroepsrecht tegen laatstgenoemde handelingen is verwerkt en dat het beroep tegen de benoeming eveneens niet ontvankelijk is bij gebreke van middelen die tegen dit besluit als zodanig zijn gericht;

Overwegende dat, nu een aanwervingsprocedure uit meerdere onderling afhankelijke besluiten bestaat, deze exceptie er in feite op neerkomt de betrokkenen te verplichten evenzovele malen een beroep in te stellen als de bedoelde aanwervingsprocedure besluiten telt die voor hun bezwarend zouden kunnen zijn;

dat het, gezien de onderlinge samenhang van de verschillende besluiten waaruit een aanwervingsprocedure bestaat, toelaatbaar is, wanneer verzoeker, in het kader van een beroep tegen later in een dergelijke procedure genomen besluiten, de onregelmatigheid inroept van eerdere rechtshandelingen, welke met deze besluiten ten nauwste samenhangen;

dat derhalve de door verzoeker aangevoerde grieven, en met name die tegen de omstreden aankondiging, door het Hof in overweging genomen kunnen worden bij de beoordeling van de regelmatigheid der benoeming van de heer Ducci, die het voornaamste voorwerp van het beroep uitmaakt;

dat daarentegen niet ontvankelijk is de betwisting van de regelmatigheid van het vergelijkende onderzoek, op grond van de toelating tot het onderzoek van een kandidaat die volgens verzoeker niet aan de in de aankondiging gestelde voorwaarden zou hebben voldaan, daar deze toelating niet van invloed is geweest op de uitslag van het onderzoek;

dat, onder voorbehoud van dit laatste, de exceptie van niet-ontvankelijkheid dus moet worden verworpen;

Ten principale

Overwegende dat verzoeker onder inroeping van het ontbreken van elke waarmerking daarvan hetzij door ondertekening hetzij door afstempeling vanwege de bevoegde ambtenaren of autoriteiten, de publikatie van de omstreden aankondiging van het vergelijkend onderzoek non-existent oordeelt;

dat evenwel een zodanige waarmerking niet is voorzien in het Statuut van de ambtenaren en evenmin gebruikelijk is;

dat verzoeker het besluit tot vaststelling van de tekst van de aankondiging verwart met de aankondiging zelf, en zodoende miskent dat de publikatie hiervan slechts voorzien is als oproep tot sollicitatie ingevolge de belangstellende ambtenaren;

dat de openbaarmaking klaarblijkelijk ten aanzien van verzoeker aan dit doel beantwoord heeft, daar deze zich metterdaad kandidaat heeft gesteld voor het vergelijkend onderzoek;

dat dit middel dus verworpen moet worden;

Overwegende dat verzoeker de nietigheid inroept van het besluit tot opening van een vergelijkend onderzoek en van de omstreden aankondiging wegens het ontbreken van elke vermelding dat de mogelijkheden tot bevordering en tot overplaatsing binnen de instelling zijn on-

derzocht, welke ontbreken gelijk zou moeten worden gesteld met het achterwege laten van bedoeld onderzoek zelf;

dat dit middel evenmin kan slagen;

dat de opsomming in artikel 1 van bijlage III, van de onderwerpen die in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek zijn te vermelden, geen gewag maakt van het plaats gehad hebben van genoemd onderzoek naar de mogelijkheden tot bevordering en tot overplaatsing;

dat verzoeker wederom niet onderkent dat de publikatie van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek niet bestemd is om het bewijs te leveren dat aan alle regels inzake de procedure van het vergelijkend onderzoek is voldaan, maar enkel om een voldoende publiciteit voor het onderzoek te verzekeren;

Overwegende dat verzoeker bovendien de nietigheid van de omstreden aankondiging van het vergelijkend onderzoek inroept wegens nalatigheid de benoeming en de samenstelling van de jury te vermelden;

dat, nu bijlage III van het Statuut van de ambtenaren duidelijk onderscheidt tussen de benoeming van de jury en het opstellen van de aankondiging, het onderhavige middel moet worden verworpen om eensluidende redenen als het voorgaande middel;

Overwegende dat verzoeker verder aanvoert dat, nu in de genoemde aankondiging slechts vereist werd « een door een diploma gesanctionneerde universitaire kennis of een ervaring die een gelijkwaardig niveau waarborgt », deze aankondiging niet voldaan zou hebben aan de eis van artikel 1, lid 1, sub d, van bijlage III van het Statuut, en deswege nietig zou zijn;

dat evenwel de gebezigde bewoordingen beoordeeld moeten worden in samenhang met de eveneens in de aankondiging voorkomende precisering dat de te benoemen ambtenaar zeer gedegen moet zijn geschoold op administratief en juridisch, alsmede politiek-wetenschappelijk gebied, en dat hij goed op de hoogte moet zijn van de parlementaire procedure »;

dat in het licht van dit vereiste de gebezigde formulering, die op zich zelf niet onverenigbaar is met de aangehaalde bepaling van bijlage III, gerechtvaardigd voorkomt;

Overwegende dat, nu verzoeker op alle punten in het ongelijk is gesteld, zijn beroep tegen het aangevallen besluit moet worden verworpen;

dat zijn conclusies strekkende tot vergoeding van door hem geleden schade evenmin kunnen worden vervangen, nu geen bewijs is bijgebracht van een fout te zijnen opzichte;

Ten aanzien van de kosten

Overwegende dat het beroep van verzoeker niet kan worden toegewezen;

dat volgens artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering de in het ongelijk gestelde partij in de kosten zal worden veroordeeld;

dat evenwel volgens artikel 70 van bedoeld Reglement de kosten door de Instellingen bij de beroepen van ambtenaren van de Gemeenschappen gemaakt, te haren laste blijven;

Gezien de processtukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;

Gehoord partijen in haar pleidooien;

Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;

Gelet op de Protocollen betreffende de Statuten van het Hof van Justitie behorende bij de Verdragen tot oprichting van de E.G.K.S., de E.E.G. en de E.G.A.;

Gelet op de Statuten van de ambtenaren van de E.G.K.S., de de E.E.G. en de E.G.A.;

Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen en inzonderheid op de artikelen 69 en 70;

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

rechtdoende,

1. Verwerpt het beroep in de zaak 35-64 als ongegrond;
2. Veroordeelt verzoeker in de kosten met uitzondering van de door de Commissie gemaakte kosten;
3. Ontzegt het meer of anders gevorderde.

Aldus door het Hof gewezen en ondertekend te Luxemburg zeven april negentienhonderdvijfenzestig.

Donner Strauss Monaco

Uitgesproken ter openbare zitting gehouden te Luxemburg op zeven april negentienhonderdvijfenzestig.

Voor de Griffier,
H.J. Eversen
Adjunct-Griffier

De President van de Tweede Kamer,
A. M. Donner